
Sammanträdesprotokoll kommunala pensionärsrådet den 1 september 2025

Sammanträdet's plats och tid

Folkets Hus i Strömsund, sammanträdesrum Grelsgård, klockan 9-12

Beslutande

Karin Näsmark (S), ordförande

Håkan Espmark (M)

Sven-Erik Morén, PRO Hoting

Inga-Britt Hedström, PRO Fjällsjö

Mats Danielsson, PRO Bodum

Aron Kjellgren, PRO Strömsund

Gun Sundkvist, PRO Havsnäs

Ann-Marie Axelsson, PRO Hammerdal

Bernth Nygren, PRO Frostviken

Marianne Eriksson, SPF Utrikes, tjänstgörande ersättare

Jan-Ola Bergqvist, SPF Vattudalen, tjänstgörande ersättare

Justerare

Mats Danielsson utses att justera protokollet, paragraf 20-31. Justeringen genomförs digitalt.

Underskrifter

Karin Näsmark, ordförande

Annika Eriksson, sekreterare

Mats Danielsson, justerare

den 1 september 2025

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat och kommunala pensionärsrådet publicerar det på kommunens webbplats under perioden onsdag 10 september 2025 till torsdag 2 oktober 2025. Protokollet förvaras på kommunkansliet i Strömsund.

Övriga närvarande

Annika Eriksson, sekreterare

Berit Holter, ej tjänstgörande ersättare

Eila Thyselius, ej tjänstgörande ersättare

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2025.36

§ 20 Fastställande av föredragningslista - KPR

Ärenden som läggs till

- Öppethållande vid Swedbank.
- Aktiviteter för äldre 65 +.

Yrkande

Ordföranden föreslår att föredragningslistan fastställs.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Föredragningslistan fastställs.

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2025.37

§ 21 Protokoll från föregående sammanträde - KPR

Ordföranden går igenom protokoll och vidtagna åtgärder från föregående sammanträde den 2 juni 2025.

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet lägger protokoll från föregående sammanträde till handlingarna.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

Diarienummer KPR.2025.485

§ 22 Dialog om pensionärsrådets roll och funktion

Kommundirektör Peter Jemtbring deltar vid sammanträdet och informerar om tre stora utvecklingsprojekt som startar hösten 2025. Utvecklingsprojekten kommer att ledas av seniora konsulter från bolaget Public Partners som är upphandlade för uppdraget. Analyser och förslag ska vara klara till årsskiftet 2025/2026.

1. Översyn av kommunens styrsystem

Bakgrund

Kommunen har fem förvaltningar, två avdelningar och Närvård Frostviken med sammantaget ca 80 chefer och 1 250 medarbetare inom tjänsteorganisationen. Dessa styrs i huvudsak genom budget, mål och uppdrag från kommunfullmäktige, som i nästa steg konkretiseras ytterligare i respektive nämnd. Revisionen påpekar återkommande att spårbarheten i måluppfyllelse är bristfällig och att analyser saknas.

Mål

Utforma en framtida kommungemensam struktur för styrsystemet och öka kunskapen kring målstyrning bland förtroendevalda och chefer.

2. Utformning av prioriteringsmodell

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog nyligen ett anpassningsprogram för kommunen utifrån samhällsförändringen. I takt med att kommunens intäkter minskar måste även utgifterna minska. Det innebär att prioriteringar mellan och inom verksamheterna blir svårare och viktigare.

Mål

Utveckla en prioriteringsmodell som kan användas vid beslut som syftar till att anpassa kommunens organisation och verksamhet till befolkningens storlek, sammansättning och förändring samt ekonomiska förutsättningar.

§ 22 fortsättning

3. Översyn av förvaltningsorganisationen

Bakgrund

Befolkningen minskar löpande - färre barn föds och andelen äldre ökar. Det påverkar både kommunens ekonomi och förutsättningar.

Resultatet av översynen kan leda till antingen organisatoriska förändringar/förbättringar eller inga förändringar alls.

Mål

Utforma en framtida effektiv, ändamålsenlig och önskvärd förvaltningsstruktur, där även underliggande organisationsstruktur är inkluderad.

Kommunens rådgivande organ

Rådet diskuterar vilka frågor som rådet ska behandla. Rådet ska enligt arbetsordningen ses som en remissinstans i kommunen, där förvaltningarna ska komma till rådet med information och för konsultation i frågor som är aktuella för äldre i kommunen. Rådet har även möjlighet att själv initiera och komma med förslag till verksamheterna.

Eila Thyselius, PRO Fjällsjö, anser att frågor som berör alla nämnder och förvaltningar är intressanta och viktiga för pensionärerna att få information om.

Marianne Eriksson, SPF Utrikes, anser att pensionärsrådet bör koncentrera sig på frågor som rör de äldre i samhället.

Håkan Espmark (M) anser att alla pensionärer har möjlighet att påverka utvecklingen i kommunen utan att behöva gå till pensionärsrådet. Han anser vidare att rådet behöver få ett klarläggande från kommunstyrelsen om vilka frågor som ska behandlas i rådet och vad råden förväntas lämna synpunkter om.

Jan-Ola Bergqvist, SPF Vattudalen, vill att rådet diskuterar konkreta frågor och att man kommer framåt.

Kommundirektör Peter Jemtbring informerar om att frågan om hur man bäst för vidare frågor till råden förs inom koncernledningen.

den 1 september 2025

§ 22 fortsättning

Samarbete Strömsunds kommun och Region Jämtland

Härjedalen i Frostviken

Bernt Nygren, PRO Frostviken ställer fråga om hur det delade ansvaret i Närvård Frostviken ser ut och önskar mer sammanhållning mellan kommunen och regionen.

Närvård Frostviken är ett samarbete mellan kommunen och regionen och styrs genom Närvårdsnämnden som organisatoriskt ligger under kommunen. I den finns ledamöter från både kommunen och regionen. På senare tid har fråga väckts om den gemensamma finansieringen är rätt fördelad.

Peter Jemtbring informerar om att en översyn av den gemensamma verksamheten nu görs av inhyrda konsulter. Pensionärsrådet önskar följa översynen och resultat av denna.

Underlag till beslut

KPR § 19/2025

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av dialogen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av dialogen.

Diarienummer KPR.2025.337

§ 23 Uppföljning av taxa för äldreomsorg som fastställdes 2024

De avgifter som tidigare fanns inom äldreomsorgen gav inte täckning för verksamhetens ökande kostnader. Skälen att föreslå nya och höjda avgifter var tydliga då kostnaderna hade ökat och flera avgiftsslag inte ändrats på många år. Verksamheten hade krav på att de höga kostnaderna skulle minska, särskilt i hemtjänsten. Vissa kostnader ökade också utan att man kunde påverka, till exempel för trygghetslarm. För vissa tjänster och vissa kringkostnader för de tjänster som erbjöds fanns inga avgifter alls. Omvärldsbevakning visade att det var vanligt förekommande i många andra kommuner.

Maxtaxan styr avgifterna på individnivå

För avgifter inom äldreomsorgen tillämpas de nationellt fastställda reglerna för maxtaxa. Den som har låg pension ska kunna klara av avgifterna för de insatser de behöver. Det finns alltså ett tak för hur hög avgiften kan bli och en individuell prövning av avgiftsutrymmet sker innan avgiften fastställs. Om det inte finns något avgiftsutrymme betalar den enskilde ingen avgift alls för insatserna. Oavsett omfattningen på insatserna får den enskilde alltid ett förbehållsbelopp kvar för övriga kostnader. Avgifter för den enskildes biståndsbeslutade insatser inom hemtjänst, särskilda boenden och hemsjukvård ligger inom maxtaxan.

Installationsavgift trygghetslarm

När trygghetslarm ska sättas igång hos nya vårdtagare i ordinärt boende registreras trygghetslarmet i det systemstöd som används för att larmcentralen ska ha rätt uppgifter om den enskilde och att larmutrustningen ska kunna spåras. Därtill sker ett särskilt hembesök där personal kopplar in trygghetslarmet, ger vårdtagaren instruktioner och allmän information om trygghetslarmet samt provlarmar. Ny avgift: 350 kr (engångsavgift vid installation av nytt trygghetslarm).

Trygghetslarm

Avgiften för trygghetslarm var före höjningen 250 kronor per månad, ett

den 1 september 2025

§ 23 fortsättning

belopp som varit oförändrat i tio års tid sedan senaste höjning den 1 augusti 2013. Kostnader för inköp av larmutrustning inklusive tillbehör (exempelvis individanpassade larmknappar och förstärkningsutrustning) har under den perioden mångdubblats samtidigt som kvaliteten på tjänsten också utvecklats. I avgiften för trygghetslarm ingår personalkostnader inom hemtjänsten när uttryckning behöver ske efter larm.

Efter höjningen: 350 kronor per månad.

Städavgift

En separat avgift för städning debiteras de personer i ordinärt boende som enbart har städ som insats och ingen övrig hemtjänst. I enstaka fall är också verksamheten behjälplig med att städa ut rum i särskilt boende när vårdtagare avlidit, en uppgift som annars vilar på efterlevande. Avgift för städ före höjningen var 300 kr per timme, ett belopp som varit oförändrat i tio års tid sedan senaste höjning den 1 augusti 2013. Verksamhetens kostnad för en hemtjänsttimme beräknat i 2022 års nivå motsvarar cirka 735 kronor per timme. Efter höjning: 600 kronor per timme.

Hemleverans av matlådor

Den som inte klarar sin mathållning själv kan ansöka om bistånd att få hemleverans av färdiglagad mat i matlådor, så kallas måltidsservice. Den enskilde väljer ett matabonnemang med hur många matlådor per månad som man behöver och betalar för maten. De får leverans av matlådor två gånger per vecka. Kostnaden belastar verksamheten eftersom ingen avgift tas ut vilket är något som verksamheten inte har kostnadstäckning för.

Ny avgift för hemleverans av mat läggs till kostavgiften med 400 kronor per månad.

Avgift för anhörigavlastning i hemmet

Socialnämnden beslutade den 18 september 2018 § 115 att avlastning i hemmet för anhörig som vårdar en närstående ska ges utan avgift upp till och med 20 timmar per månad. Efterfrågan på insatsen är låg trots att den är avgiftsfri och det finns biståndsbeslut i ett tiotal ärenden.

Hemtjänstavgift införs vid avlastning i hemmet för anhörig som vårdar närstående när antal timmar överstiger 10 timmar per månad.

Avgift på korttidsplats vid anhörigavlastning

Den som vistas på en korttidsplats betalar avgift för tillfällig vård, för

den 1 september 2025

§ 23 fortsättning

närvarande 79 kronor per dygn, (vilket ingår under beräkning av maxtaxa) samt för kosten, för närvarande 132 kronor per dygn. Avgiften kan alltså maximalt bli 211 kronor. För närvarande görs undantag om vistelse på korttidsplats sker med syftet att avlasta en anhörig. Då debiteras ingen avgift för tillfällig vård utan enbart avgift för kost.

Bedömningen är att avgift borde tillämpas likvärdigt, oavsett om syftet med vistelsen gäller avlastning för anhöriga eller andra biståndsbedömda behov. Ny avgift för vistelse på korttidsplats tillämpas enligt maxtaxan oavsett syftet med vistelsen.

Hemtjänstavgift

Taxan för hemtjänstavgiften är sedan 2008 konstruerad med två nivåer beroende på antal timmar som den enskilde har insatser. Personer med 0-9 timmar hemtjänst per månad räknas till nivå 1 medan personer med 10 timmar per månad eller mer räknas till nivå 2.

Den högsta avgiften (maxtaxa) som kommunen får ta ut år 2025 är 2 642 kronor per månad. Avgiften för hemtjänst, tillfällig vård (korttidsplats) samt vård och omsorg i särskilt boende justeras årligen i förhållande till prisbasbeloppet i Sverige. Prisbasbeloppet för 2025 är 58 800 kronor.

Effekter förändring

Vård- och socialförvaltningen kan inte se någon direkt skillnad i volym för hemtjänst efter höjningen av taxa för hemtjänst, korttidsboende eller måltidsservice. Insatsen enbart städ har minskat med ca 50 % (men det är dock få individer, ca 10 st). Måltidsservice har minskat något ca 10 individer.

Underlag till beslut

KPR § 17/2025

Tjänsteskrivelse

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av uppföljningen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av uppföljningen.

den 1 september 2025

§ 23 fortsättning

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen, Pernilla Johansson

Diarienummer KPR.2025.159

§ 24 Liv till åren - hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt för seniorhälsa

Förvaltningschef Pernilla Johansson lämnar en kort information om hur vård- och socialförvaltningen arbetar med satsningen Liv till åren. Pensionärsrådet planerar för information från projektledare Sara Thelin vid nästkommande sammanträde den 7 november 2025.

I Bodum har PRO startat ett eget projekt som heter "Vänner emellan" som handlar om att förebygga ofrivillig ensamhet.

Hela upplägget "Liv till åren" kommer att lyftas till folkhälsorådet i november.

Underlag till beslut

KPR § 6/2025

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av informationen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av informationen.

Beslutet skickas till

Vård- socialförvaltningen, Pernilla Johansson

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2025.345

§ 25 Anhörigas möjlighet att övernatta hos närstående som bor i trygghetsboende och särskilt boende

Förvaltningschef Pernilla Johansson informerar om att något förbud att övernatta hos närstående varken finns i kommunens trygghetsboenden eller särskilda boenden.

Ett trygghetsboende räknas som ordinärt boende och det är den enskilde själv som bestämmer om man vill att anhöriga ska kunna övernatta eller inte. I särskilt boende är det personal vid boendet som tar ställning till om övernattnig är möjlig. Om vårdtagare har stora hjälpinsatser kan man behöva ta hänsyn till att personalen behöver utrymme för att kunna utföra sitt arbete.

Särskilda anhörigrum för övernattnig finns inte i kommunens boenden. Personalen är dock tillmötesgående och försöker så långt det är möjligt att lösa situationen om anhöriga vill finnas hos närstående vid exempelvis vård i livets slut.

Kommunmedborgare som har frågor till ansvariga chefer eller vill delge händelser kan skriva i e-tjänsten synpunkter och klagomål som finns på kommunens hemsida. Synpunkter och klagomål kan också skrivas ner i vanligt brev och skickas till Strömsunds kommun, alternativt lämnas i postlåda vid kommunhusets entré.

Underlag till beslut

KPR § 18/2025

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av diskussionen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av diskussionen.

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen, Pernilla Johansson
Närvård Frostviken, Lars Kvemo

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2024.290

§ 26 Stödfunktion för äldre

Pensionärsrådet beslutade den 24 maj 2024 § 19 att lämna önskemål till vård- och socialförvaltningen om att de utreder möjligheterna till stödfunktion för äldre enligt förslag från PRO Strömsund.

Förvaltningschef Pernilla Johansson hänvisar till den motion som lämnades till kommunen från Moderaterna, Victoria Trewe och Eskil Ehnberg den 10 december 2024 gällande Säkerhetsrond för äldre 80 +. Socialnämnden lämnade yttrande över ärendet den 21 maj 2025 § 64 och Närvård Frostviken den 22 maj 2025 § 33.

I yttrandet anges att vård- och socialförvaltningen skulle kunna vara den naturligaste förvaltningen för att organisera säkerhetsrond och en "fixartjänst". Det skulle vara helt i enlighet med den nya Socialtjänstlagen som träder i kraft den 1 juli 2025, om att socialtjänsten ska arbeta förebyggande, hälsofrämjande och lättillgängligt. Socialnämnden beslutade att bifalla motionen och beslut tas i kommande kommunfullmäktige den 24 september 2025.

Underlag till beslut

KPR § 31/2024

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av informationen

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av informationen.

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen, Pernilla Johansson

Diarienummer KPR.2025.489

§ 27 Utbildningsnivå inom vårdsektorn - ordinarie personal och vikarier

I Strömsunds kommun var 80 % av personalen utbildade år 2024.

Majoriteten är utbildade undersköterskor och sjukvårdsbiträden.

Kategorin som benämns vårdbiträden har inte relevant utbildning.

Det är önskvärt att vårdpersonal har undersköterskeutbildning.

Förvaltningen erbjuder därför personal att delta i Äldreomsorgslyftet.

Det är ett statsbidrag som kan sökas från Socialstyrelsen för att stärka kompetensen inom den kommunalt finansierade vården och omsorgen om äldre, genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig på arbetstid.

Vård- och omsorgscollege är en samverkansform på regional och lokal nivå mellan utbildningsanordnare och arbetsliv inom vård och omsorg.

Vård- och socialförvaltningen har ett bra samarbete med Vård- och omsorgscollege vid Hjalmar-Strömerskolan. Endast Strömsunds kommun finns kvar i samarbetet i länet och ny licensiering är på gång i Strömsund. Vård- och socialförvaltningen vänder sig nu till Västernorrlands län för samarbete. I Strömsund finns mer personal som studerar än vad statsbidraget ger täckning för.

I Strömsund som tätort har det gått bra att rekrytera vikarier i vården under sommaren men det är stora svårigheter i kommunens ytterområden. 2027 har kommunen ca 60 pensionsavgångar bland undersköterskor.

Inom alla verksamheter finns personer som inte har svenska som huvudspråk. Hjalmar Strömerskolan, Svenska för invandrare, SFI, och vårdlärare har ett projekt som heter "Språket på jobbet". Lärarna har gjort observationsstudier tillsammans med personal som arbetar. Man har arrangerat en skräddarsydd utbildning och språkombud är utsedda på arbetsplatserna för att hjälpa personer som inte har svenska som huvudspråk. En applikation finns som heter Lingio och som laddas ner i mobiltelefonen. Vård- och socialförvaltningen står för licensen. Man

den 1 september 2025

§ 27 fortsättning

har kunnat se att språket utvecklats snabbare för de som har denna applikation.

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av informationen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av informationen.

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen, Pernilla Johansson

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2025.488

§ 28 Hur hanterar man värmeböljor vid trygghetsboenden och särskilda boenden

Förvaltningschef Pernilla Johansson informerar om att personalen har hanterat värmen på ett mycket bra sätt under sommarens värmebölja då temperaturer uppmättes till mer än + 30 grader. Rutiner är upprättade inom vård- och socialförvaltningen och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Katrin Djusberg har haft genomgång med personalen.

Inför varje sommar påminns personalen om de rutiner som finns, bland annat medicinhantering för sjuksköterskorna. Hemtjänstpersonal ser till så att vårdtagarna kan kyla ner sig, vara i skugga, dricka mycket och äta salt mat. Kylanläggningar finns inte i fastigheterna. Portabla kylanläggningar finns. De portabla anläggningarna räcker dock inte till i större lokaler.

Fastighetsförvaltningen har försökt hjälpa till med ventilationen och dialog har skett med teknik- och serviceförvaltningen. Städinsatser som har behövt göras har anpassats till svalare tidpunkter. I vissa fall har insats med städning ställts in och man har gett vårdtagare insatser på annat sätt.

Några incidenter har skett där värmen bidragit till sänkt allmäntillstånd men ingen sjukhusvård har behövts för någon vårdtagare.

Diskussioner har skett kring rutiner och personalen har varit engagerade och kreativa.

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av informationen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av informationen.

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen, Pernilla Johansson

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2025.486

§ 29 Reservkraft vid trygghetsboenden och särskilda boenden

Den 11 augusti 2025 inkom fråga från PRO Bodum om våra trygghetsboenden och särskild boenden har reservkraft i händelse av strömavbrott.

Ett stort arbete har förberetts för krishantering. Risk- och sårbarhetsanalyser har genomförts och arbete med kontinuitetsplaner. Det finns en plan för reservkraft i kommunen. Vissa särskilda boenden har installerad reservkraft.

Av säkerhetsskäl kan inga detaljer ges kring den planering som skett. Reservkraften är inte helt utbyggt men en plan finns. Alla boenden, bilar och kontor har krislådor vid strömavbrott. Gasolvärmare har köpts in till boenden.

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av informationen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av informationen.

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen, Pernilla Johansson

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2025.507

§ 30 Öppethållande vid Swedbank

Kommundirektör Peter Jemtbring informerar om att kommunen försökt få kontakt med Swedbank kring frågan om öppethållandet som för närvarande är en dag i veckan. Näringslivschefen Patrik Jemteborn har fått ett uppdrag att kontakta Swedbanks ledning för ett möte.

I bankvärlden går man väldigt långt med digital utveckling och fysiska möten är svåra att uppnå. Många äldre har svårigheter med dagens digitala teknik. Anhöriga behöver ordna fullmakter för att sköta bankärenden för sina närstående. Föreningarna har stora svårigheter med öppethållandet som i stort sett är obefintligt.

Sammantaget efterlyser de flesta kunder service från banken i form av fysisk rådgivning och handläggning som tidigare.

Ärendet kommer att lyftas i PRO Samorganisation.

Pensionärsrådets ledamöter och representanter är eniga om att Swedbanks öppettider är ett stort hinder i kommunens service.

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av informationen.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av informationen.

Beslutet skickas till

Swedbank, Strömsund

den 1 september 2025

Diarienummer KPR.2025.508

§ 31 Aktiviteter för äldre 65 +

Jörgen Olofsson, Strömsund, har skickat en inbjudan till kommunala pensionärsrådet om en mäsä för föreningar och företag som kommer att arrangeras den 16 oktober 2025 klockan 11-15 på Folkets Hus.

Vid mässan vill man

- ge tips på vad man kan göra tillsammans med andra och kanske bryta isolering och ensamhet.
- kunna visa den bredd som man kan erbjuda i Strömsund med olika sysslor och mötesplatser.
- knyta bekansksaper och träffpunkter för en framtida gemenskap.

Inbjudan kommer att skickas ut till kommunala pensionärsrådets ledamöter och ersättare.

Yrkande

Ordföranden föreslår att pensionärsrådet tar del av inbjudan.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet tar del av inbjudan.

Digitala Signaturer